

Motivation for Summer Novice Ordination at Wat Pak Bor, Bangkok

Nardnutcha Chauymark¹ Poramin Aungsuchot² Panida Panidvadtana³ Darunee Tippayakulpairoj⁴

Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

¹Email : 6612681004@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-7517-1668>

²Email : 6612681006@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-2148-6174>

³Email : panida.p@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-6618-2680>

⁴Email : darunee.t@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-7651-6620>

Received 20/05/2024

Revised 26/05/2024

Accepted 12/07/2024

Abstract

Background and Aims: The bulk of Thai society is acknowledged as being Buddhist, and Buddhists of all ages have long been influenced by the ideas and precepts of Buddhism. The purpose of summer novice ordination is to shape young people into good individuals who exhibit desirable behavior in line with the cultural values of Buddhism. Thus, this study aimed to (1) develop a motivation scale for summer novice ordination at Wat Pak Bor, Bangkok, and (2) compare the motivation for summer novice ordination at Wat Pak Bor, Bangkok among students with different experiences in summer novice ordination.

Methodology: In this quantitative study, data was collected using a 28-item, 5-point Likert scale questionnaire. The sample for this study included students who participated in the 51st Summer Ordination Project in 2024 at Wat Pak Bor, Bangkok. The minimum sample size calculated using the G*Power 3.1.9.7 program was 118 participants, based on an effect size of 0.50 and a power (1- β err prob) of 0.85, stratified by ordination experiences. To counteract potential data loss, the actual data collection was extended to 137 participants. Data was analyzed using descriptive statistics, including means and standard deviations, and inferential statistics through the use of the independent samples t-test.

Results: The findings showed that (1) The motivation scale for the summer novice ordination at Wat Pak Bor, Bangkok, had an item-objective congruence (IOC) index of 0.67 to 1.00. The internal consistency reliability of the scale yielded a Cronbach's alpha of 0.86. The item-total correlations were between 0.20 and 0.71. (2) Students with different experiences in summer novice ordination showed significantly different motivations for the summer novice ordination at the 0.05 level ($t=-$

2.50, sig= .01). The group with previous ordination experience had a higher mean score of 3.92 and a standard deviation of 0.48, compared to the group with no ordination experience, which had a mean score of 3.70 and a standard deviation of 0.51.

Conclusion: The research discovered that the Wat Pak Bor, Bangkok, summer novice ordination motivation scale was valid and dependable, with an IOC index ranging from 0.67 to 1.00 and a Cronbach's alpha of 0.86. Furthermore, motivation scores were significantly higher for students who had previously experienced ordination than for those who had not (mean scores of 3.92 vs. 3.70, respectively, $p = 0.01$).

Keywords: Summer Novice Ordination; Motivation; Scale; Summer

แรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร

ณณณัฐชา ช่วยมาก¹ ประมินทร์ อังสุโชติ² พนิดา พานิชวัฒนะ³ และ ดารุณี ทิพยกุลไพโรจน์⁴

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: สังคมไทยส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับว่าเป็นชาวพุทธ และชาวพุทธทุกวัยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดและหลักคำสอนของพระพุทธศาสนามายาวนาน วัตถุประสงค์ของการอุปสมบทสามเณรภาคฤดูร้อนคือ เพื่อบ่มบ่มเยาวชนให้เป็นคนดี มีพฤติกรรมอันพึงปรารถนา สอดคล้องกับคุณค่าทางวัฒนธรรมของพระพุทธศาสนา ดังนั้นงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร และ (2) เปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน

ระเบียบวิธี: การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ครั้งที่ 51 ประจำปี 2567 ที่วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร จำนวนตัวอย่างวิจัยขั้นต่ำที่คำนวณได้จากโปรแกรม G* power 3.1.9.7 มีขนาดตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 118 รูป ซึ่งมีค่าขนาดอิทธิพล 0.50 และ Power ($1-\beta$ err prob 0.85) และสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยจำแนกตามประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจริงโดยเพิ่มขนาดตัวอย่างเท่ากับ 137 รูป เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติอ้างอิง คือ การทดสอบที เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน

ผลการวิจัย: (1) แบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าความเที่ยงโดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน พบว่า มีค่า 0.86 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวม พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.71 (2) นักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=-2.50$, $sig=.01$) โดยกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การบรรพชา มีค่าเฉลี่ย 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การบรรพชา มีค่าเฉลี่ย 3.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51

คำสำคัญ : การบรรพชาสามเณร; แรงจูงใจ; แบบวัด; ภาคฤดูร้อน

บทนำ

สังคมไทยส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสังคมชาวพุทธ โดยพุทธศาสนิกชนทุกช่วงวัยได้รับการหล่อหลอมจากหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนามายาวนาน ถึงการยึดถือหลักการทำสมาธิละเว้นความชั่วและทำจิตใจให้บริสุทธิ์ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและปฏิบัติหรือแสดงออกพฤติกรรมที่พึงประสงค์ผ่านพิธีกรรมหรือกิจกรรมทางพุทธศาสนาในหลายรูปแบบตามวันสำคัญเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่คู่สังคมไทย วัดถือเป็นสถานที่ที่ใช้เป็นแหล่งประกอบพิธีกรรมหรือกิจกรรมทางพุทธศาสนา ตลอดจนเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ธรรมะและเป็นสถานที่สำหรับการประกอบพิธีอุปสมบทของภิกษุและบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา ในปัจจุบันนี้วัดในประเทศไทยมีจำนวนมาก วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ถือเป็นหนึ่งในวัดที่มีการจัดพิธีอุปสมบทของภิกษุและบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนมาโดยตลอด การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนนับเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ต้องการหล่อหลอมเด็กและเยาวชน ให้เป็นคนดี มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมชาวพุทธ จากสถิติการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เป็นเวลา 3 ปีย้อนหลังที่ผ่านมาของวัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ตามการบันทึกข้อมูลของ (พระครูวรภิกขาท, 2567) เจ้าคณะเขตสวนหลวงตำแหน่งเจ้าอาวาส วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ผู้รับผิดชอบโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนประจำปี พบว่า มีจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 270 รูป ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 226 รูป และ ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 198 รูป แสดงให้เห็นว่ามีจำนวนเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ที่วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ลดน้อยลง เมื่อเป็นเช่นนี้คุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมชาวพุทธที่ดั่งงามอาจลดน้อยตามลงไป สอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ถูกอ้างถึงในงานวิจัย แนวทางส่งเสริมการบรรพชาอุปสมบทของพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย (พระครูวิธานอุดมกิจ, 2567) โดยผู้วิจัยกล่าวว่า ปัจจุบันพบปัญหาการลดลงของกุลบุตรที่จะเข้ามารับการบรรพชาอุปสมบท โดยในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนสามเณร 29,233 รูป เทียบกับสถิติ 10 ปีย้อนหลัง คือ พ.ศ. 2553 มีจำนวนสามเณร 61,247 รูป ซึ่งเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น ภาวะความเจริญของบ้านเมือง จำนวนบุตรที่ลดลงจากการรณรงค์ด้านการทำหมัน ปัญหาด้านนโยบายภาครัฐ ปัญหาเกิดจากคณะสงฆ์ และปัญหาหลังการบรรพชาอุปสมบทที่ไม่ได้รับการศึกษาตามที่ตั้งใจไว้หรือประสบการณ์การบรรพชา เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังพบว่า แรงจูงใจมีผลต่อการเข้าร่วมการบรรพชาสามเณรหมู่ในโอกาสต่างๆ เช่น แรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในงานพระบรมศพ (พระณัฏฐกฤต อุดมผลและคณะ, 2562) และแรงจูงใจได้ถูกศึกษาโดยนักวิจัยหลายท่านซึ่งให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลากหลายสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนาของบุคคลที่ร่างกายและจิตใจถูกกระตุ้นให้มีแรงขับในการแสดงพฤติกรรมออกมา โดยมีความเพียรพยายาม มีความอดทน มีความทะเยอทะยาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มุ่งมั่นตั้งใจและฝ่าฟันอุปสรรคด้วยความหวังที่จะทำให้สำเร็จมากกว่ากลัวความล้มเหลว เพื่อเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงความสำเร็จตามที่ตนเองตั้งเป้าหมายไว้ (โมลี สุทธิโมลีโพธิ, 2563; พระณัฏฐกฤต อุดมผลและคณะ, 2562; พระมหาสุวิทย์ ธรรมิกมุนและธวัช หอมทวนลม, 2561; McClelland & Burnham, 2008; Ryan & Deci, 2000) โดย

แรงจูงใจสามารถจำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก ซึ่งแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง ความต้องการที่จะทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความสมัครใจของตนเอง โดยไม่ได้สนใจว่าสิ่งที่ตนทำนั้นจะมีผู้อื่นมองว่ามีคุณค่าหรือไม่ เพื่อที่จะได้รับความพึงพอใจจากการทำพฤติกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ประกอบด้วย 1) ความต้องการมีอิสระ (autonomy) 2) ความต้องการมีความรู้สึกระบบความสำเร็จ (competence) และ 3) ความต้องการมีความสัมพันธ์ (relatedness) (Ryan & Deci, 2000) และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง ความต้องการทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือเลือกจะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยมีปัจจัยภายนอกมาเป็นแรงกระตุ้นซึ่งบุคคลนั้นไม่ได้มีความสนใจส่วนตัวในกิจกรรมนั้น แต่เลือกที่จะทำเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตนเองพอใจ หรือเพื่อหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่ตนเองไม่ต้องการ ประกอบด้วย 1) การกำกับจากภายนอก (External Regulation) 2) การกำกับด้วยความยินยอม (Introjected Regulation) 3) การเห็นความสำคัญด้วยตนเอง (Identification) และ 4) การเห็นสิ่งที่สอดคล้องในตนเอง (Integrated Regulation) (Ryan & Deci, 2000) นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจมีหลายประการ ทั้งจากปัจจัยภายในบุคคล และภายนอกบุคคล

สำหรับแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรในประเทศไทยนั้น มีผู้สนใจศึกษาแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณร ที่มีปัจจัยแตกต่างกันออกไป และจากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรพชาสามเณร สามารถสรุปได้ว่า การบรรพชาสามเณร หมายถึง การบวชทั่วไปถือสิกขาบท 10 ของผู้ที่อายุยังไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์ เรียกว่า การบรรพชาสามเณร ถือเป็นนักบวชชายในพระพุทธศาสนาที่มีสถานะต่ำกว่าภิกษุ แต่มีความเป็นอยู่คล้ายกับภิกษุ คือ อาศัยปัจจัย 4 เลี้ยงชีวิต และสมาทานศีล 10 เพื่อหลุดจากปัญหาต่างๆ หลุดจากสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการก้าวหน้าทางวิญญาน จากภัยในวัฏสงสาร เว้นจากความคับแคบและปัญหาในชีวิต การสละการครองเรือนและสิ่งชั่วร้าย โดยมีพระอุปัชฌาย์หรือพระอาจารย์คอยดูแลและอบรมสั่งสอน ทำกิจวัตรบางอย่างตามปกติ ซึ่งพอสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีโอกาสสั่งสมบุญตั้งแต่อายุน้อย และได้ศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้าตั้งแต่เยาว์วัย นับเป็นโอกาสในการสั่งสมบุญและฝึกฝนตนเองในทางธรรม เกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ ที่สมควรแก่ความเป็นสมณะและสามเณร ตอบแทนพระอุปัชฌาย์หรือพระอาจารย์ด้วยการดูแลรับใช้ต่างๆ ไปจนถึงการฝึกฝนและพัฒนาตนเองในทางจิตวิญญานและศีลธรรมเพื่อความเป็นบรรพชิตที่แท้จริง (พระโสภณคุณาภรณ์ ระเบียบ วุฒินาโณ, 2522; วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา, 2531; พระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุตโต, 2543; พระธรรมกิตติวงศ์, 2548; มูลนิธิพุทธโฆษาจารย์, 2564; สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2564)

นอกจากนี้จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ พบว่ามีการสร้างแบบวัดแรงจูงใจโดยวิเคราะห์ค่าคุณภาพของแบบวัด เช่น ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม ค่าความเที่ยงโดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน และค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพมีค่า 0.50 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานันท์, 2555) ค่าความเที่ยงโดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพมีค่า 0.70 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) และค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพมีค่า 0.20 ขึ้นไป (เบญจวรรณ เลิศหัตถกิจ, 2556)

จากความสำเร็จของแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจในการสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนวัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร และต้องการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน จะส่งผลต่อแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกันด้วยหรือไม่อย่างไร โดยข้อมูลที่ได้การวิจัยครั้งนี้ อาจใช้เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนที่มากขึ้น เพื่อร่วมกันสืบทอดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมชาวพุทธให้คงอยู่คู่สังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน น่าจะมีคุณภาพของแบบวัดที่ผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนต่างกัน น่าจะมีแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนเป็นการปฏิบัติทางวัฒนธรรมและศาสนาที่สำคัญในประเทศไทย ซึ่งมีรากฐานอย่างลึกซึ้งในประเพณีทางพุทธศาสนาของประเทศ การปฏิบัตินี้เกี่ยวข้องกับเด็กผู้ชายอายุระหว่าง 7 ถึง 15 ปี โดยจะบวชเป็นสามเณรชั่วคราวในช่วงปิดเทอมฤดูร้อน ช่วงอุปสมบทเปิดโอกาสให้พวกเขาได้เรียนรู้คำสอนทางพุทธศาสนา การทำสมาธิ และวินัยสงฆ์ ส่งเสริมการพัฒนาจิตวิญญาณและการอนุรักษ์วัฒนธรรม (Swearer, 2010)

บริบททางประวัติศาสตร์

ประเพณีการบรรพชาสามเณรมีมายาวนานถึงสมัยพระพุทธเจ้า โดยให้เด็ก ๆ บวชเพื่อช่วยเผยแผ่คำสอนของพระพุทธศาสนา ในประเทศไทย การปฏิบัตินี้เริ่มมีชื่อเสียงในสมัยสุโขทัย (ศตวรรษที่ 13-15) และยังคงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัตินี้ถือเป็นพิธีกรรมและเป็นหนทางสร้างบุญกุศลให้กับตัวเองและครอบครัว สะท้อนถึงความเชื่อมโยงลึกซึ้งระหว่างศาสนากับชีวิตประจำวันในสังคมไทย (Keyes, 1983)

ประโยชน์ทางการศึกษาและจิตวิญญาณ

ด้านการศึกษาของการอุปสมบทสามเณรภาคฤดูร้อนมีความสำคัญ สามเณรจะได้รับการสอนพระไตรปิฎก (พระไตรปิฎกบาลี) จริยธรรม และภาษาบาลี ซึ่งจำเป็นสำหรับการทำความเข้าใจตำราพุทธศาสนาดั้งเดิม นอกจากนี้ ประสพการณ์ดังกล่าวยังปลูกฝังวินัย ความเคารพ และสติให้กับเด็กหนุ่มอีกด้วย ประโยชน์ฝ่ายวิญญาณ ก็ลึกซึ้งเช่นกัน สามเณรฝึกสมาธิและเรียนรู้เกี่ยวกับความไม่เที่ยงของชีวิต (อนิจจา) ซึ่งสามารถนำไปสู่ความเข้าใจ ธรรมอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น (คำสอนของพุทธศาสนา) (Kabilsingh, 1998)

ความสำคัญทางสังคมและวัฒนธรรม

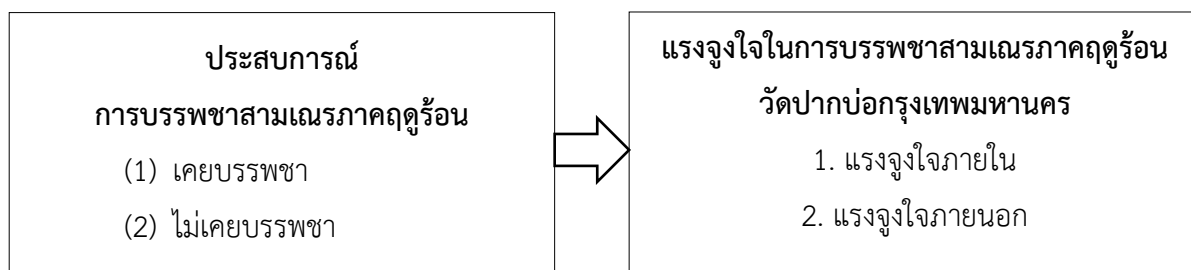
นอกเหนือจากผลประโยชน์ส่วนบุคคลแล้ว การอุปสมบทสามเณรภาคฤดูร้อนยังมีความสำคัญทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างมาก เป็นการเสริมสร้างความผูกพันในชุมชน เนื่องจากพิธีอุปสมบทเป็นงานรวมครอบครัว เพื่อนฝูง และเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังช่วยรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาวพุทธและช่วยให้ประเพณีสงฆ์มีความต่อเนื่อง การปฏิบัติดังกล่าวเป็นการสะท้อนถึงค่านิยมส่วนรวมของสังคมไทย โดยเน้นความสำคัญของศาสนา ชุมชน และการอบรมสั่งสอนทางศีลธรรม (Ishii, 1986)

ความท้าทายและความเกี่ยวข้องร่วมสมัย

แม้จะมีประโยชน์มากมาย แต่การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนยังเผชิญกับความท้าทายในประเทศไทยร่วมสมัย การขยายตัวของเมือง ความทันสมัย และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวส่งผลให้การมีส่วนร่วมลดลง นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของการศึกษาทางโลกและอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้เปลี่ยนความสนใจของเยาวชนไทยจำนวนมากออกจากการปฏิบัติทางศาสนาแบบดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม องค์การพุทธศาสนาและวัดวาอารามกำลังพยายามปรับตัวและรักษาประเพณีนี้ให้มีความเกี่ยวข้อง เช่น การผสมผสานเครื่องมือการศึกษาที่ทันสมัย และการจัดการประเด็นทางสังคมร่วมสมัยภายในกรอบการศึกษาของสงฆ์ (Tiyavanich, 1997)

โดยสรุป การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในประเทศไทยถือเป็นประเพณีที่ยังคงมีรากลึกและมีประโยชน์ทางการศึกษา จิตวิญญาณ สังคม และวัฒนธรรมอย่างมาก แม้จะเผชิญกับความท้าทายสมัยใหม่ แต่ยังคงเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญที่ยังคงกำหนดภูมิทัศน์ทางศีลธรรมและจิตวิญญาณของสังคมไทย ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการรักษาและปรับใช้ประเพณีนี้เน้นย้ำถึงความเกี่ยวข้องที่ยั่งยืนและความสำคัญของการรักษามรดกทางวัฒนธรรมในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยในการครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยของแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกและเพื่อ ประสพการณ์ การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน เป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติบรรยายวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และใช้สถิติอ้างอิง โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร: นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ครั้งที่ 51 ประจำปี 2567 วัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร จำนวน 142 รูป

กลุ่มตัวอย่าง: นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนครั้งที่ 51 ประจำปี 2567 วัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร จำนวนตัวอย่างวิจัยขั้นต่ำที่คำนวณได้จากโปรแกรม G* power 3.1.9.7 มีขนาดตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 118 รูป ซึ่งมีค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) 0.50 และ Power ($1-\beta$ err prob 0.85) และสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยจำแนกตามประสพการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจริงโดยเพิ่มขนาดตัวอย่างเท่ากับ 137 รูป เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล

2. เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง แรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร จำแนกออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประสพการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน (เคยบรรพชา , ไม่เคยบรรพชา) โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร จำนวน 28 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ (1) แรงจูงใจภายใน จำนวน 18 ข้อ และ (2) แรงจูงใจภายนอก จำนวน 10 ข้อ เป็นไปตามแนวคิดของ (Ryan & Deci, 2000)

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อคำถาม เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน (2) ค่าความเที่ยงโดยการหาความสอดคล้องภายใน และ (3) ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากภาควิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อออกหนังสือขออนุญาตถึง พระครูวรภิกษิตาธาร เจ้าคณะเขตสวนหลวงตำแหน่งเจ้าอาวาส วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ผู้รับผิดชอบโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนประจำปี 2567 ณ วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ครั้งที่ 51 เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2567

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อนำผลการตอบไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย คือสถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบที เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (independent samples t-test) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลความหมายแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง มีแรงจูงใจในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จำแนกออกเป็น 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ โดยอาศัยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และทำการปรับปรุงแก้ไขและให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ทำให้มีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์คุณภาพตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานันท์, 2555) เมื่อนำไปทดลองใช้พบว่า ค่าความเที่ยงโดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน มีค่า 0.86 ซึ่งผ่านเกณฑ์คุณภาพ 0.70 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) และค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม หลังจากทำการปรับปรุงแก้ไข พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.71 ซึ่งผ่านเกณฑ์คุณภาพ 0.20 ขึ้นไป (เบญจวรรณ เลิศหัตถกิจ, 2556)

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน

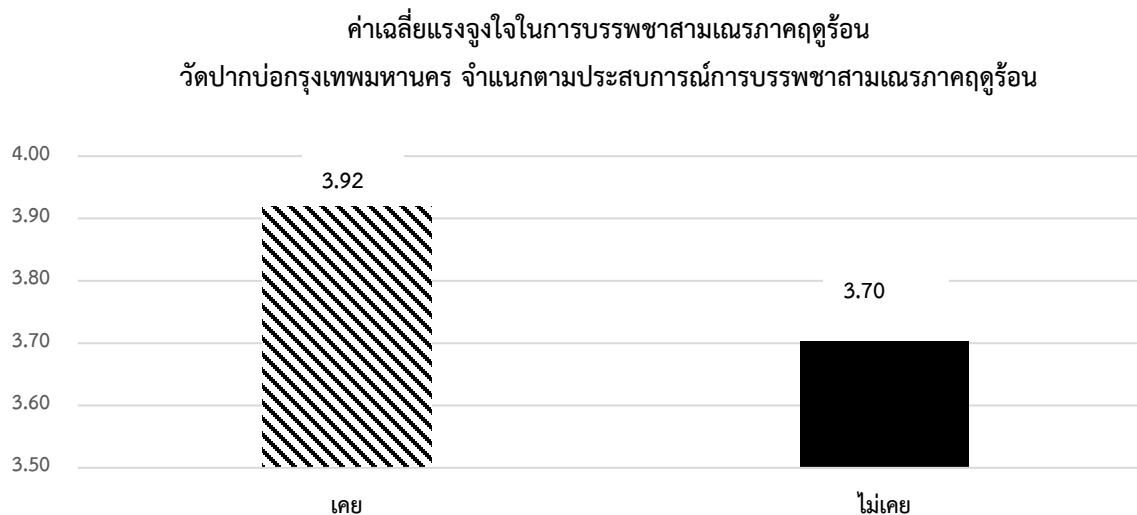
ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน มีค่าสถิติต่างๆ ดังรายละเอียดในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน

ประสบการณ์					Independent-Samples		
การบรรพชา	จำนวน	M	SD	ระดับของแรงจูงใจ	t-test		
สามเณร	(คน)				t	df	Sig.
ภาคฤดูร้อน							(2-tailed)
เคย	54	3.92	0.48	มีแรงจูงใจในระดับมาก	-2.50	135	0.01*
ไม่เคย	83	3.70	0.51	มีแรงจูงใจในระดับมาก			
Levene's test	F = 1.09 sig. = 0.30						

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.50$, $sig = .01$) โดยกลุ่มที่เคยมีประสบการณ์การบรรพชาสามเณร ภาคฤดูร้อน มีค่าเฉลี่ย 3.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์การบรรพชาสามเณร ภาคฤดูร้อน มีค่าเฉลี่ย 3.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51

แผนภาพ 2 ค่าเฉลี่ยแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

อภิปรายผล

สรุปและอภิปรายผลการสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. การสร้างแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ โดยอาศัยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และทำการปรับปรุงแก้ไขและให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ทำให้มีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์คุณภาพตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานันท์, 2555) เมื่อนำไปทดลองใช้พบว่า ค่าความเที่ยงโดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน มีค่า 0.86 ซึ่งผ่านเกณฑ์คุณภาพ 0.70 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556) และค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม หลังจากทำการปรับปรุงแก้ไข พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.71 ทำให้มีค่าผ่านเกณฑ์คุณภาพ 0.20 ขึ้นไป (เบญจวรรณ เลิศหัตถกิจ, 2556) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากแบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร เมื่อทำการปรับแก้ไขแล้วข้อคำถามที่สร้างขึ้นนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป็นไปตามนิยามความหมาย มีความแม่นยำในการวัดและเป็นข้อคำถามที่ดีสามารถจำแนกนักเรียนที่มีแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนสูงกับนักเรียนที่มีแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนต่ำออกจากกันได้ สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพที่ทฤษฎีและงานวิจัยกำหนดไว้ (สุวิมล ติรภานันท์, 2555; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556; เบญจวรรณ เลิศหัตถกิจ, 2556) และสามารถนำไปใช้ได้จริง

2. สรุปและอภิปรายผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนวัดปากบ่อ กรุงเทพมหานคร ของนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยสำหรับนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน จำนวน 54 รูป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ซึ่งถือว่ามีความแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน จำนวน 83 รูป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ซึ่งถือว่ามีความแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก พบว่า นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนกับนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน มีค่าเฉลี่ยด้านแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เพราะนักเรียนที่มีประสบการณ์การบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เล็งเห็นถึงประโยชน์และคุณค่าของการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ที่ตนเองจะได้ฝึกปฏิบัติพระวินัย ศึกษาหลักธรรม ศรัทธาต่อพุทธศาสนา ต้องการแสวงหาความสงบภายในจิตใจ ต้องการขจัดความทุกข์ ต้องการลดกิเลสของตนเอง ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งคือ แรงจูงใจภายใน และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว โรงเรียน ชุมชน การได้รับสารสนเทศที่มีประโยชน์ของการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งคือแรงจูงใจภายนอก จึงทำให้เกิดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน และตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ

บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในครั้งนี้ (พระมหาสุวิทย์ ธมฺมิกมุนและธวัช หอมทวนลม, 2561; พระวิสันต์ ปสนนจิตโต, 2566; Songy & Yan, 2020) สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดตนเอง (self-determination theory) ที่แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 แบบคือ แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) โดยเลือกจะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความสมัครใจของตนเองและมีแรงกระตุ้นจากภายนอกทำให้สนใจที่จะทำกิจกรรมนั้น (Ryan & Deci, 2000)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แบบวัดแรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งมีทั้งข้อคำถามด้านบวกและข้อคำถามด้านลบ จึงควรระวังการสร้างข้อคำถามให้มีความเป็นปรนัยที่ดี คือการใช้คำที่มีความหมายชัดเจน ไม่กำกวม ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด เพื่อให้ค่าคุณภาพของแบบวัดมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนมีแรงจูงใจที่จะมาบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน แตกต่างกับนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรวมทั้งนักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนมีค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจที่สูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนนั้น แสดงว่าผู้รับผิดชอบโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนนี้ อาจมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์โครงการในกลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยมีประสบการณ์บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนให้มากขึ้น ทำให้แรงจูงใจของนักเรียนที่จะเข้าร่วมการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในภาพรวมเพิ่มขึ้นและอาจเพิ่มจำนวนผู้เข้าร่วมให้มากขึ้นได้ในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อแรงจูงใจในการบรรพชา เช่น ระดับชั้น ระดับผลการเรียน และอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการวางแผนเตรียมความพร้อมในการประชาสัมพันธ์การจัดการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนในปีถัดไป

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดปากบ่อกรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของผลการบูรณาการความรู้ในรายวิชาเครื่องมือทางการประเมิน (MER 6103) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 (MER 6709) และคอมพิวเตอร์ประยุกต์ทางการศึกษา (MER 6803) ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

รามคำแหง ซึ่งมีอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัยได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา พานิชวัฒน์ และอาจารย์ ดร. ดารุณี ทิพย์กุลไพโรจน์ อาจารย์ประจำภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

- เบญจวรรณ เลิศหัตถกิจ. (2556). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะนักวิจัยสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณพนธ์: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระครูวรกิจจาทร (ถวัลย์ นาคพิมพ์). (2567). ผู้รับผิดชอบโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนประจำปี [สัมภาษณ์].
- พระครูวิธานอุดมกิจ (ฉัตรชัย จงเจตติ). (2567). แนวทางส่งเสริมการบรรพชาอุปสมบทของพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 6(1), 204-209.
- พระณัฐกรฤกษ์ อุดมผล, กรรณิการ์ ขาวเงิน, สุนทราภรณ์ เตชะพะโลกุล, นาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร, และชมพูนุช ช่างเจริญ. (2562). แรงจูงใจในการบรรพชาอุปสมบทหมู่เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ในงานพระบรมศพ. วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2548). ราชบัณฑิตยสถานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสนา: ชุดคำวัด. วัดราชโอรสาราม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2543). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลศัพท์. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสุวิทย์ ฌมิกมุนิ (ธีรเนตร), และธวัช หอมทวนลม. (2561). วิธีการสร้างแรงจูงใจในการบรรพชาเป็นสามเณรในสังคมไทย. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, 14(2), 56-62.
- พระวิสันต์ ปานเพ็ชร. (2566). แรงจูงใจในการปฏิบัติธรรมของอุบาสกอุบาสิกาในวัดศรีสุทธาวาส จังหวัดเลย. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ, 3(7), 35-44.
- พระโสภณคุณาภรณ์ (ระแบบ ฐิตญาโณ). (2522). พระพุทธศาสนาปริทรรศน์. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มูลนิธิพุทธโสชน. (2564, 15 มิถุนายน). สามเณร ผู้นำพุทธศาสนาในอนาคต. Retrieved from: https://kalyanamitra.org/th/article_detail.php?i=18942
- โมลี สุทธิโมลีโพธิ. (2563). ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. วารสารพุทธจิตวิทยา, 5(6), 13-17. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jbp/article/view/246154/167745>
- วชิรญาณวโรส สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา. (2531). วินัยมุข เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 22: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2564, 16 มิถุนายน). *สามเณร*. Retrieved from:
<https://legacy.nrct.go.th>
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2555). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ishii, Y. (1986). *Sangha, State, and Society: Thai Buddhism in History*. University of Hawaii Press.
- Kabilsingh, C. (1998). *Buddhist Monastic Education: Its Origin and Development in Thailand*. Wisdom Publications.
- Keyes, C. F. (1983). *Thailand: Buddhist Kingdom as Modern Nation-State*. Westview Press.
- McClelland, D.C. & Burnham, D.H. (2008). *Power is the great motivator*. Harvard Business School Publishing.
- Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54–67
- Song, Y., & Yan, L. (2020). “Who is Buddha? I am Buddha.”—The motivations and experiences of Chinese young adults attending a Zen meditation camp in Taiwan. *In Journal of Convention & Event Tourism (Vol. 21, No. 4, pp. 263-282)*. Routledge.
- Swearer, D. K. (2010). *The Buddhist World of Southeast Asia*. State University of New York Press.
- Tiyavanich, K. (1997). *Forest Recollections: Wandering Monks in Twentieth-Century Thailand*. University of Hawaii Press.

